

Καλαμάτα 26-03-2021

Αρ. Πρωτ.: 18

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Γ.Α.Κ.- ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Ταχ.Δ/νση: Αριστοδήμου 22
Τ.Κ.-Πόλη: 24133 Καλαμάτα
Ιστοσελίδα: <http://gak.mes.sch.gr>
Πληροφορίες: Αναστασία Μηλίτση-Νίκα
Τηλέφωνο/fax: 27210-93902
E-mail: mail@gak.mes.sch.gr

1821-2021: Επετειακό Αφιέρωμα των Γενικών Αρχείων του Κράτους-ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους-Μεσσηνίας τιμούν την επέτειο για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821 με ένα πολύπτυχο αφιέρωμα που περιλαμβάνει σπάνια ιστορικά τεκμήρια από ιδιωτικές συλλογές και αρχεία. Το αφιέρωμα αποτελείται από ένα ΒΙΝΤΕΟ και τρεις ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ. Βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας μας (<http://gak.mes.sch.gr>) και είναι εύκολα προσβάσιμο στο ευρύ κοινό.

I. ΒΙΝΤΕΟ, διάρκειας 37 λεπτών, με τίτλο: *Ώψεις της Καλαμάτας την περίοδο της δεύτερης Τουρκοκρατίας έως το 1835, μέσα από αρχεία, συλλογές και μαρτυρίες περιηγητών.* Ένα μεστό Κείμενο συνοδεύει Εικόνων και Μουσικής επιχειρούν να αναπαραστήσουν την προεπαναστατική και μετεπαναστατική Καλαμάτα. Σκιαγραφούνται οι πρώτοι οικισμοί της άσημης, τότε, τουρκοκρατούμενης πολιτειούλας, η παραλία της, το κάστρο της, ο Νέδοντας, τα «καλύβια» της αλλά και τα «πυργόσπιτά» της, οι εκκλησίες της αλλά και το τζαμί της, κυρίως όμως οι άνθρωποί της, Τούρκοι και χριστιανοί, άρχοντες και απλός λαός. Ακολούθως, με μία σύντομη διαδρομή στους σημαντικότερους ιστορικούς σταθμούς (έναρξη της Επανάστασης, λαίλαπα του Ιμπραήμ, αναγεννητικές προσπάθειες επί Καποδίστρια και ορισμός της Καλαμάτας το 1835 ως πρωτεύουσας του νομού) ολοκληρώνεται η σκιαγράφιση του προφίλ της πόλης όπως εξελίχθηκε μέσα στο χρόνο.

II. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

α. Μία ΨΗΦΙΑΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ που αναδεικνύει *ιδιωτικά αρχεία και συλλογές* που απόκεινται στα ΓΑΚ-Μεσσηνίας και αποτελούν πολύτιμη παρακαταθήκη άντλησης πληροφοριών για την προεπαναστατική και μετεπαναστατική Καλαμάτα και τη Μεσσηνία.

Ναυαρχίδα τους αποτελεί η *Συλλογή του Μίμη Φερέτου*, ο οποίος αφιέρωσε τη ζωή του, για να εντοπίσει και συλλέξει πολύτιμες πληροφορίες κυρίως για τους *Μεσσηνίους Αγωνιστές του '21* και τον γενέθλιο τόπο τους. Εξέχουσας σημασίας επίσης είναι και το *ιδιωτικό αρχείο της οικογένειας Αντωνίου Αντωνακάκη- Αργυρόπουλου*, με πρωτότυπα, ιστορικά ντοκουμέντα, ανάμεσα στα οποία και μερικά οθωμανικά προεπαναστατικά έγγραφα σε παλαιοτουρκική γραφή, που καταδεικνύουν τη σημαντικότητα της νομής νερού στην τουρκοκρατούμενη Καλαμάτα, συγκεκριμένα των νερόμυλων βόρεια των Καλυβίων, και τις δικαστικές διαμάχες για τη διαχείρισή του, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τη διαμάχη των οικογενειών Αντωνακάκη-Αργυρόπουλου με Τζάνε. Εξίσου σημαντικό για την υπό εξέταση περίοδο είναι και το *ιδιωτικό αρχείο Π. & Γ. Κουτσομητόπουλου*, κυρίως εκείνο το κομμάτι που αναφέρεται στην εμπορική ζωή που είχαν αναπτύξει Καλαματιανοί κατά την προεπαναστατική περίοδο στη Ζάκυνθο, όπου είχαν καταφύγει για ασφάλεια μετά τα Ορλωφικά. Συμβόλαια σύστασης «συντροφίας» (μαγαζιού) του έμπορου Ηλία Πανταζόπουλου αποδεικνύει του λόγου το αληθές. Τέλος, αξιοπρόσεκτη είναι και η *Συλλογή του Ιωάννη Μπιζίμη*, όπου βρίσκουμε πληροφορίες για τη συμβολή σημαντικών προσωπικοτήτων της Καλαμάτας στον αγώνα της Ανεξαρτησίας του 1821, μέσα από έγγραφα υπογεγραμμένα από τη δημογεροντία της πόλης.

β. Δεύτερη ΨΗΦΙΑΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, αφιέρωμα στις *Προτομές και τα Αγάλματα των Αγωνιστών του 1821*, καθώς και στο *Ηρώο του 1821*, που τοποθετήθηκαν σε δημόσιους χώρους της πόλης, από το 1940 έως και σήμερα.

γ. Τρίτη ΨΗΦΙΑΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, αφιέρωμα στον *Εορτασμό της Επετείου της 23^{ης} Μαρτίου 1821*, το οποίο διατρέχει τις επετειακές εκδηλώσεις για τον εορτασμό της *Πεντηκονταετηρίδας* και της *Εκατονταετηρίδας*, και καταγράφει αναλυτικά το ιστορικό της καθιέρωσης της *23^{ης} Μαρτίου ως επίσημης τοπικής εορτής* από το 1947, μέσα από τα αρχεία του δήμου Καλαμάτας, τοπικών εφημερίδων και φωτογραφιών.

Με εκτίμηση
Αναστασία Μηλίτση-Νίκα
Προϊσταμένη ΓΑΚ-Μεσσηνίας